

Bjørvinløysingst.

Historielagsnytt

Sommer på Bjørgesetra ca. 1930.

Foto på forside:
 SOMMER PÅ BJØRGESETRA ca. 1930.
 Fra v.: Simen Horgen
 Olaf Haveråen
 Netta Gravdal
 ukjent
 ukjent.

Kanskje noen av våre lesere
 kan gi oss navn på de ukjente ?

Foto utlånt fra: Fotokomiteén.

NETTA GRAVDAL.

I et tidligere nummer av
 Historielagsnytt hørte vi om
 Netta Gravdal og Wildenvey.
 Det går utallige historier om
 henne. Vi har imidlertid
 funnet frem til historien om
 deler av hennes liv, nedtegnet
 av Conrad B. Fjeld, med Kai
 Fjells tegning av NETTA, slik
 han så henne.

For omlag 140 år siden bodde
 ANNE og datteren hennes,
 NETTA, på GRAVDAL. Anne var et
 langt, stort kvinnfolk, med et
 markert ansikt. Noen sjøfolk
 fra Drammen var en St. Hans-
 kveld på vei til dans på
 Ryggetang Slettås. Anne ble
 foreslått som veiviser for
 dem. Denne ulykksalige St.
 Hans-turen resulterte i at
 NETTA kom til verden året
 etter. Det var ingen jordmor
 som hjalp Anne da tiden var
 inne. På en liten kjønnsåsa-
 flekk ble barnet født, mens
 storgrana suste, og fulgene
 sang sine første vårtriller.
 Heldigvis var det to tømmer-
 hoggere i nærheten, som
 fraktet mor og barn velberget
 hjem til GRAVDAL.

Anne var glad i ungen sin. Ut
 på høsten samme året tok hun
 veslejenta på armen, og bar
 henne 1 mils vei til Skoger
 gamle kirke. Der ble hun døpt,
 og fikk navnet ANETTE i året
 1864. Moren kalte henne NETTA,
 og det ble hun hetende hele
 livet. Gjeterjente ble hun
 allerede i 6-års alderen, da
 begynte hun å hjelpe moren å
 melke.

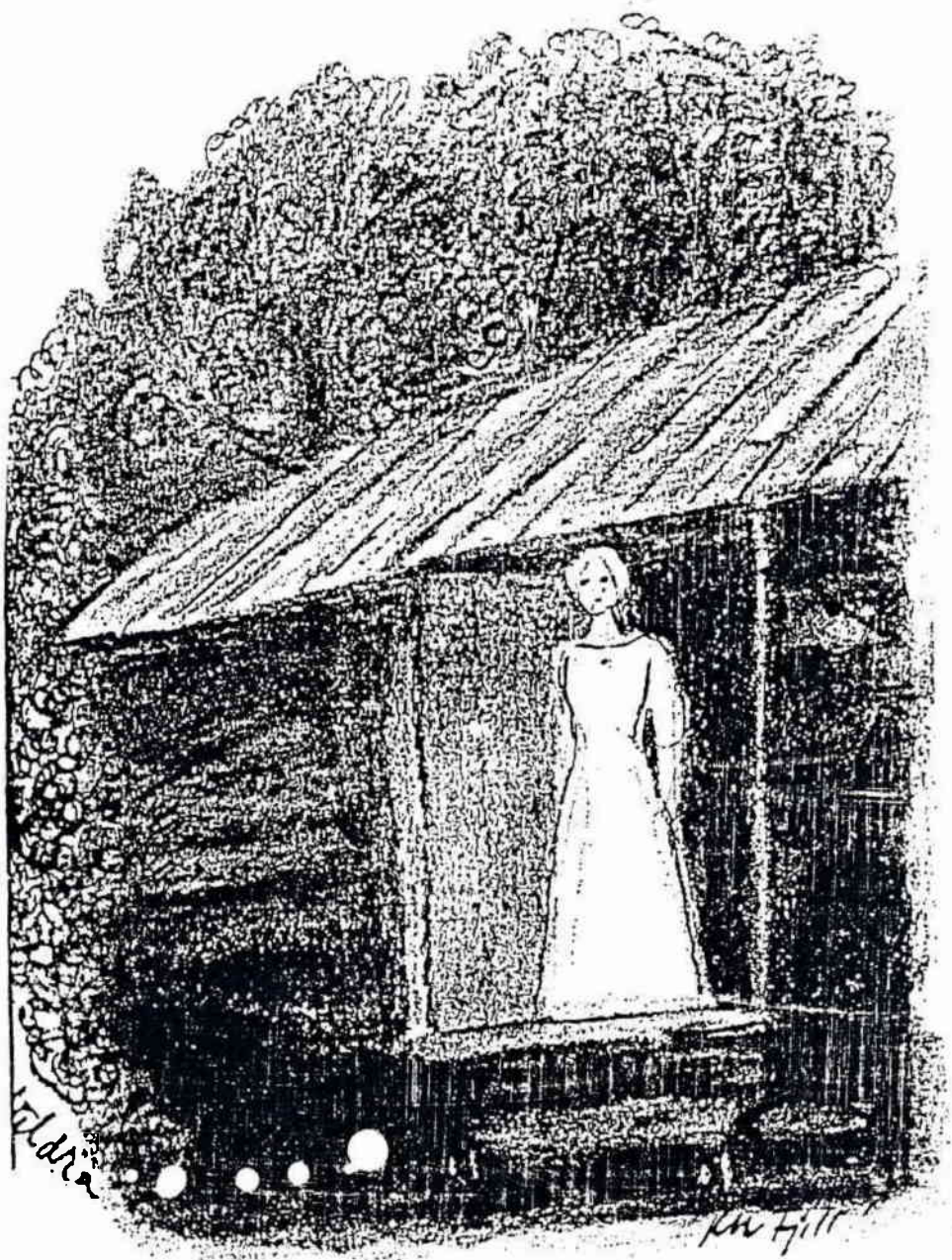
Skolegang ble det
 dårlig med. Hun lærte aldri å
 skrive navnet sitt. Men Anne
 og Netta holdt sammen i tykt
 og tynt. De var enige om aldri
 å slakte dyra sine. Det ble
 fortalt at de hadde en sau som
 var 30 år. "Gråsau" het den,
 og var deres store kjeledegge.
 I motsetning til moren var
 Netta liten og spebygd. Hun
 hadde en talefeil, hun kunne
 ikke si "r", og brukte "j"
 istedet. Det ble derfor et
 litt underlig språk, som førte
 til erting og latter, særlig
 når hun var nede i bygda
 sammen med andre barn. De
 hadde mange katter på Gravdal,
 og jeg husker far fikk
 overtalt Anne til å selge seg
 en kattunge for 1 ort. Dagen
 etter kom NETTA hjem til oss,
 hun så både forvåket og trist
 ut. Jo, det var om hun kunne
 få kjøpt igjen kattungen,
 hverken hun eller ANNE hadde
 sovet om natten. I neven hadde
 hun 1 ort, som hun forsiktig
 la igjen på bordkanten. Det
 var en lykkelig Netta som bega
 seg innover skogsstien igjen
 med kattungen, og selvfølgelig
 orten.

Nettas mor Anne ble bitt av en
 hoggorm som var kommet seg inn
 i fjøset. Anne døde like
 etter. Så gikk ferden til
 bygda med Nettas siste hilsen,
 en liten lyngblomst på
 kistelokket.
 Så var Netta alene igjen, og
 livberget seg på samme måte
 som Anne hadde gjort. I mange
 somre var hun budeie på
 Bjørge-setra. En dag kom en av
 kuene til å trå på Nettas fot.
 Det blei sår på ei tå, og det
 grodde aldri. En dag tok det
 en ende på hennes tålmod, og
 hun reiste til Drammen
 Sykehus. Der blei beinet
 amputert ovenfor kneet, det
 var blitt koldbrann. Da hun
 omsider ble utskrevet, hadde
 hun fått treben, som ble
 fastspent på beinstumpen.
 Nederst var det en jernring.

Det hendte hun dro til bygda, men dette ble det helt slutt med etter at noen unggutter plaget henne på det groveste. Da det knep som verst, kom det en gutt som reddet henne ut av det. Han julte opp de verste, og fulgte henne på hjemvei. En gang skled hun på et svaberg og falt slik at trebenet brakk tvers av. Hun ble liggende hjelpeløs, og prisgitt en skjebne som tross alt var god den dagen. En tømmer-hugger kom tilfeldigvis samme veien. Han fikk med seg trebenet, og fikk reparert det hos en smed i bygda. NETTA satt på samme plassen han hadde forlatt henne. Kritt pipa og skråtobakken hadde vært god trøst mens hun ventet.

Fra den kvelden ble verden annerledes for Netta. Hun hadde møtt den store kjærligheten. Redningsmannen ble aldri glemt. Hun visste godt at det aldri kunne bli noe mer, men hun var glad i ham til sin død. Da hun var i 60-årene, kom jeg en gang til å spørre henne hvordan det egentlig forholdt seg med kjærligheten til den karen. Han reiste til Amerika ikke lenge etter redningsdåden. Hun bare så på meg, og svarte meg ikke. Jeg så det rant tårer nedover kinnene hennes. Jeg forsto jeg hadde tråkket på hellig grunn, og nevnte aldri dette mer.

Utdrag fra opptegnelser av
Conrad B. Fjeld
Tegning: Kai Fjell

REFERAT FRA ÅRSMØTET

I SKOGER HISTORIELAG

PÅ SKOGVANG 23.4.1989.

Tilstede var ca. 120 personer, etter den formelle delen, ca. 150 personer.

1.
Formannen åpnet møtet og redegjorde for innkallingen som var skjedd ifølge vedtektene. Det framkom ingen bemerkninger til innkallingen, og årsmøtet ble erklært lovlig satt.

2.
Det ble valgt to personer til å undertegne prokollen:
Odd Leander Johansen og
Hans Normann Hansen.

3.
ÅRSBERETNINGER
Det ble besluttet ikke å lese hele årsberetningen, da man antok at alle hadde lest den på forhånd. Det fremkom ingen bemerkninger til de forskjellige komiteers beretninger.

"Rundt om Drammen" hadde beklageligvis falt ut fra årsberetningen, og H. Hindhamar redegjorde kort for hvor Historielaget er medredaksjonelt ved Harald Hindhamar.

NAVNERÅDET
Her redegjorde formannen kort om rådet, hvor Historielaget er representert ved Hans Halden.

GRUBEUTVALGETS BERETNING
I tillegg til årsberetningen informerte Nils Otto Larsen om at det var bevilget kr. 12.000 fra Drammen kommune til å undersøke kullprøver som ble datert å stamme fra år 1270 - 1290.

Det fremkom ingen bemerkninger til beretningene, som ble godkjent ved akklamasjon.

4.
REGNSKAPER
Regnskapene ble ikke lest, men raskt gjennomgått, og med ønske om eventuelle kommentarer. Hovedlagets og Grubeutvalgets regnskaper ble begge godkjent ved akklamasjon.

Formannen hadde en liten kommentar til årsmøtet, og fant det "merkelig" at det ikke forekom noen kommentarer. Var alt virkelig så bra?

Hans Halden grep nå ordet og ville komme med en rosende kommentar til formannen - hans omfattende arbeid for Historielaget gjennom mange år - og hva han står for. Formannen ble overrakt en blomsterbukett.

5.
Kontingenten for 1990 ble godkjent som foreslått:
kr. 50 for enkeltmedlem
kr. 75 for familier
(barn under 18 år er automatisk med)

HISTORIELAGETS ARBEID, ARRANGEMENTER ETC.

Gruppe/Komitearbeider fortsetter som før. Formannen orienterte om utvidelsen på Mellom-Borge. Han appellerte sterkt til alle om dugnadsarbeid, og hadde et håp om at andre medlemmer enn dem som vanligvis blir belastet, kunne ta et tak for Historielaget.

Formannen redegjorde videre for grubeutvalget, og arbeidet med å danne en stiftelse. Han håpet at statutter til en sådan ville foreligge til neste årsmøte. I en slik stiftelse vil Historielaget være toneangivende, men vi må ha med representanter fra kommunen, som er vår største bidragsyter vedrørende grubene. Han orienterte kort om fremdriftsplanen for grubene, og eventuell overtakelse av kommunal eiendom. Videre ble der orientert om turer som Historielaget skal ha i sommer:

11.6 Tur sammen med Drammen og Oppland Turistforening.

20.8 . Tur til Skulkerud, også sammen med DOT

7.
Det var ikke innkommet noen forslag fra medlemmene. Formannen appellerte igjen årsmøtet vedr. dugnad. Vi trenger folk på Mellom-Borge, Christinelund og i grubene.

Ansvarlige er henholdsvis Jørgen Borge - Jens H. Brekke - og Nils Otto Larsen.

8. KOMITEER

Listen over disse vil bli sendt ut til medlemmene senere. Formannen redegjorde muntlig for de forskjellige grupper og komiteer. Videre ønsket han medlemmer til en utvidet "Tur og arrangementskomite", så hvis noen føler seg kallet, er muligheten tilstedefor å være med.

9. VALG

Valgene ble ledet av Hans Haveraaen, da formannen i valgkomiteen hadde forfall. Før valgene startet hadde Nils Otto Larsen et innlegg vedr. formannsvervet, og sitt sterke ønske om å trekke seg tilbake som formann. På tross av hans sterke ønske om å trekke seg - dette grunnet et enormt arbeidspress og mye reisevirksomhet - hadde det ikke lyktes valgkomiteen å finne ny kandidat til formannsvervet, og Nils Otto Larsen ble gjenvalgt ved akklamasjon. Av de øvrige styremedlemmer sto Jens H. Brekke og Berit Valstad på valg. Jens Brekke tok gjenvalg, mens Berit Valstad ønsket å trekke seg. Som nytt styremedlem ble valgt Hans Haveraaen.

Det nye styret består av:
Nils Otto Larsen formann
Jens H. Brekke styremedlem
Hans Haveraaen "
Nora Unelsrød "
Harald Hindhamar "

Varamenn til styret ble:

Hans Halden
Holger Halkjær
Karin Johansen

Alle valg ble foretatt ved akklamasjon.

Revisorer ble som før:

Margit H. Hansen
Hans Jørgen Hansen Steen
Revisorer velges for 2 år

Varamenn til revisorer:

Egil Eskerud
Svein Kronstrand

Varamenn til rev. velges for 1 år.

Ny valgkomite ble:

Odd Marheim
Jørgen Borge
Hans Bjerknes
Berit Valstad

Varamenn til valgkomite:

Normann Solberg
Jan S. Ekeberg

Grubeutvalgets styre er:

Nils Otto Larsen	formann
Rikard Kjæreng	styremedlem
Hans N. Hansen	"
Hans Tollum	"
Toll Tollum	"
Kristian Øynes	"

Varamenn til grubeutvalget:
Odd Marheim
Knut Brenden
Erik B. Larsen

Alle valg ble foretatt ved akklamasjon.

Etter valgene overrakte formannen Historielagets flotte keramikkkfat til de avtroppende styremedlemmer med tatt for samarbeidet.

Ungdomsgjengen i grubeutvalget fikk stor takk og ros fra formannen for sin gode innsats. Disse fikk hver sin lille statue i form av en grubearbeider i messing. Ungdomsgjengen består av:

Jon Terje Halle Karlsen
Morten Solberg
Arild Bjørndalen
Jørgen Halvorsen

Videre fikk brevringen i Gotisk gruppe hvert sitt vitnemål. Geir Helgen ga ros til alle for flid og innsats, og alle deltakerne fikk karakteren 6.

Inntekter på årsmøtet var kr. 5.734.50
Utgifter ved samme var kr. 3.059.50
Overskudd kr. 2675.00

I tillegg til disse pengene kom

inntekter fra teatergruppas program. I rene inngangspenger var det kr. 2.400, resten fordelt på loddsalg og salg av bøker og kort.

Einar Juell ga en slektsberetning fra hans familie ankom Skoger på 1800-tallet, og som en konklusjon sa han at det tok innpå 10 år før man ble kjent i nabolaget.

Teatergruppen fremførte Goro Hal-dens historiske spill "OMgangs-skole på Skulkerud i 1880-90 åra, og høstet stor applaus for dette. Som vanlig var det et godt gjennomarbeidet stykke historisk sett, og skuespillerprestasjonene var som vanlig fra "Det Dramatiske Selskab"s side - meget gode.

ENGELSKE SPEIDERE PÅ BESØK I BAKLIA.

Tirsdag 15. august hadde vi besøk av Konnerudspeidere, noen foreldre og 17 engelske pikespeidere med ledere. Tilsammen 40 stykker. Vi hadde stekt vafler og kokt kaffe, brus hadde vi jo også til salgs. Her var det mange sultne.

Nils Otto viste rundt og fortalte litt om gruvenes historie. Alle fikk med seg et lite minne fra turen hjem, dette i form av et kort påtegnet KONTAKTSTOLLEN, BAKLIA.

De engelske jentene var på en ukes "Home hospitality" hos speidere på Konnerud. Uken forut hadde de vært på landsleir på SKAUGUM, der rundt 18000 speidere var samlet. Under oppholdet her på Konnerud har de vært på padletur på STORDAMMEN, båttur i Åros, hatt hyggekveld i Bernåsvillaen med de andre Konnerudspeiderne og på sightseeingtur til Oslo.

De reiser nok hjem med mange gode minner om en opplevelsrik, men også våt tid i Norge.

Jorun Larsen.

STORUTFLUKT TIL SKULKERUD.

Skoger Historielag, Drammens og Oplands Turistforening og Vestbygda Velforening hadde blinket ut søndag 20 august for en fellesutflukt til SKULKERUD på Vestskogen.

Været for dagen lovet bra, og dette hadde særdeles stor betydning ettersom Skoger Historielag's teatergruppe skulle fremføre stykket "OMGANGSSKOLEN PÅ SKULKERUD", under samlingen derinne, - på det samme sted og i de samme omgivelser som skolen faktisk virket for mer enn 100 år siden. Turistforeningen hadde merket alternative løyper, og det var gitt anledning til å bruke bil på skogsbilveiene både fra Andørslud og fra Eikeren.

Forventningene for dagen var store, været var bra og alt lå vel tilrette for en vellykket dag. Folk strømmet til fra alle kanter i et meget stort antall som ble anslått til ca. 500. Foruten turen fikk de fremtatte en historisk opplevelse som de lenge vil minnes.

Aktørene i teatergruppen ble tydelig inspirert av å være i det rette og opprinnelige miljø, - vi tilskuerne opplevde en stund i god historisk sus, fortalt av Kasper Kaspersen, stykket ellers ledet av Jan Ekeberg - som Skulkeru'n og Inger Hylseth som lærerinnen frøken Jørgensen.

Her ble demonstrert slep-kjøring, gammeldags vaffelsteking over bål, og ellers koste både store og små seg med medbrakt niste.

Koselig var det at så mange eldre, noen med bistand, hadde funnet veien hit inn. Den eldste var nok Anna Kristiansen med sine 91 år.

Olaf Dahlen, Ingvald Meland og "gamle Eriksen" var også tilstede. Artig var det også å høre Einar Amundsen fortelle at han hadde lekt med barna på PLASSANE og SKULKERUD for hele 70 år tilbake, i en tid han som barn bodde på RØNNEHUE.

Historielagets formann Nils Otto Larsen som foruten å ha ønsket velkommen, takket alle for den overveldende oppslutning. En spesiell takk til alle DERE i teatergruppen som gledet oss med spillet "Omgangskolen på Skulkerud".

Hans Halden.

Foto 1976.

Denne muren på hjørnet av Gamlebakken og Konnerudveien, blev satt opp i 1926.

Det var KRISTIAN JOHANNESSEN, populært kalt Kristian i Hallingrud, som satte den opp.

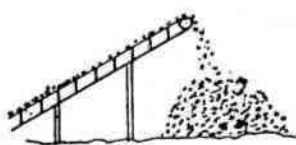
Kristian Johannessen var født i Bamble i 1885 og kom til Konnerud ca. 1906.

Han døde på Konnerud i 1952.

Muren sto til i 1977 og kunde vel godt ha stått fremdeles. Men den blev erstattet med en betongmur i forbindelse med anlegg av fortau/sykkelvei.

Aase Tandberg.

Kobbervikdalen Pukkverk A.s

PUKK — PUKKGRUS — SINGEL — SAND — GRUS — STØPEGRUS

Holmestrandsvaien 117 3036 Drammen

Tlf. (03) 81 88 10 - 81 88 11 - (094) 15 544 Sandsvær Sparebank 2291.05.05185

Vi leverer:

- ★ BRANNVARSLINGSANLEGG
- ★ NØDLYSANLEGG
- ★ STRØMFORSYNINGSSYSTEMER
- ★ HALON 1301 SLUKKESYSTEMER

A/S ELTEK

Postboks 393, 3001 Drammen
Tlf. 89 16 90

**VI HAR EN BANK SOM SETTER PRIS PÅ OSS
MED NORGES BESTE SPAREORDNINGER!**

SMS/AMS

- SPARRING MED
SKATTEFRADRAG
- AKSJESPARING MED
SKATTEFRADRAG
- gull verd!

**SKOGER
SPAREBANK**

Strømse Kollenrud Åskollen Gulskogen
Tlf. 83 90 80 88 58 50 80 03 60 89 38 00